

PREGUNTES DE REFLEXIÓ

TEMA 1. Introducció: Conceptes bàsics i metodologia

Volem que penses en dues situacions en què hages realitzat una conducta prosocial: una, en la qual la conducta siga només prosocial; l'altra, en què a més siga una conducta altruista. Raona les respostes i explica'n les diferències.

"(...) les persones, des d'un punt de vista científic, no són lliures o responsables de les seues realitzacions, però em preocupava per identificar i promoure sota quines se senten lliures i respectades."

"No som lliures, encara que podem sentir-nos-en"

Segons aquesta citació, i d'acord amb las distintes teories i autors que s'han explicat al llarg del tema, respon:

1. De quin important psicòleg es tracta?
2. A quin corrent pertany l'autor?
3. Basant-te en les seues teories, per què creus que afirma que "no som lliures"?

TEMA 2. Relació entre la cognició i la conducta moral

Fins a quin punt creus que pot una mala interpretació de les nostres experiències amb els dilemes morals davant els quals ens trobem, transferir-se un desenvolupament errat futur de les conductes prosocials?

Penses que l'egoisme pot evolucionar en altruisme? Quins altres exemples (coneguts públicament o personals) coneixes en què s'haja donat aquesta evolució.

Com explica Bandura l'adquisició i reproducció de conductes agressives en xiquets?

Quina relació té el superjò de Freud amb la conducta moral?

Quines són les variables situacionals que impedeixen que s'ajude altres persones?

Si una persona X va conduint i se salta un stop, el seu acompanyant respon davant d'aquesta conducta: "No hauries d'haver-te saltat el stop, les normes de circulació són molt clares al respecte". A aquesta afirmació, X li respon: "Ho he fet perquè no hi ha vigilància policial i ningú no pot castigar-me". Quin tipus de pensament estan tenint els dos subjectes? Per què?

Ajudem els altres perquè és una manera de salvaguardar l'espècie?

Ja que la majoria de les investigacions apunten cap a la col·laboració com una fita de la supervivència de les espècies, és possible que es trobe en els nostres gens? En el nostre cervell primitiu? És possible que siga inherent a la naturalesa?

TEMA 3: Progrés en els models teòrics de la psicologia sociomoral.

Segons els diferents corrents i autors que hem vist, es podria considerar la moral com a intrínseca? O com a extrínseca?

TEMA 4: El raonament moral i les variables que intervenen en la seua configuració.

Com hem vist, el desenvolupament moral depèn de diverses variables. Pel que fa a l'edat... què pot passar a partir de 17 anys, aproximadament, perquè es considere una etapa significativa per a la moral?

TEMA 5: Models teoricoexplicatius de la conducta prosocial.

Què penses del fet que la majoria dels models deixen de banda les emocions a l'hora d'explicar la conducta prosocial?

Quins dels models normatius explicarien amb més justícia el fet que es done o no una conducta d'ajuda en una situació d'emergència? Tracta de pensar per exemple en el cas de Kitty Genovese o en el de George Váldes.

TEMA 6: Factors determinants de les conductes prosocials.

Els estudis sobre qualitat d'aferrament i conductes prosocials mostren que un aferrament segur i la qualitat d'aquest afavoreixen que l'individu desenvolupe més conductes prosocials en el futur. Per tant, si una persona ha tingut un aferrament insegur al llarg de la seua infància desenvolupa com a adult conductes prosocials? Quines variables o factors penses que influeixen en l'individu perquè apareguen aquest tipus de conductes?

El Pere és un home de 55 anys que, passejant pel carrer, es troba una bossa de diners. Exactament, hi ha 12.000 euros i una targeta identificadora del propietari de la bossa. Al principi, no sap com reaccionar, però acaba tornant els diners al propietari.

Com creus que hi han pogut intervenir les diferents variables de què us hem parlat en aquest comportament altruista?

TEMA 7: Instruments d'avaluació del pensament moral i la conducta prosocial.

Penses que n'hi ha prou amb aquests instruments per avaluar tots els aspectes de la moral que hem vist fins ara? Com ho milloraries?

HISTÒRIA 1

El Miquel i el Xavier han sigut durant molts anys companys de classe i amics del barri. Sempre s'han ajudat mútuament, i es van jurar que sempre que fóra necessari comptarien l'un amb l'altre, per més que la vida i les circumstàncies els separaren. En créixer, van triar camins diferents:

El Miquel es va quedar a la ciutat, mentre que el Xavier se'n va anar fora. Amb el temps, el Miquel es va fer policia i es va casar. Estava orgullós del seu treball i creia que el que feia representava una ajuda molt valuosa envers els altres. Era feliç amb la seua dona i mantenia una estreta relació amb la família, especialment amb el seu cunyat, qui l'havia ajudat a pagar els estudis.

Una nit, mentre feia la ronda habitual de vigilància, es va dirigir com sempre al taller de fusteria del seu cunyat per saludar-lo. En arribar-hi, va notar alguna cosa estranya, ja que els llums estaven apagats. Hi va entrar, va encendre un llum i es va trobar el seu cunyat estirat a terra greument ferit i una persona que intentava obrir la caixa forta. Quan va intentar detenir el lladre, no podia creure el que veia: es tractava del seu antic amic de la infància, el Xavier.

L'amic li va explicar que havia intentat trobar feina, però que no n'havia pogut aconseguir, que estava desesperat i que era la primera vegada que feia una cosa així. Li va dir: "Recorda la nostra antiga amistat. No oblides que vam jurar ajudar-nos sempre mútuament. No seràs capaç d'arrestar-me, veritat? Et promet que, si em deixes anar, mai més no tornaré a fer una cosa així".

Com hauria d'actuar el Miquel, segons els diferents nivells de la teoria de Kohlberg?
(és a dir, com hauria d'actuar des del nivell preconvencional, des del nivell convencional i des del nivell postconvencional?)

HISTÒRIA 2

La Llúcia era una jove amb un tipus de sang poc usual. Un dia, tot just després que la Llúcia començara el col·legi i fóra acceptada en l'equip de beisbol, el metge la va cridar per demanar-li que donara una gran quantitat de sang. Una altra xica, que estava molt malalta, necessitava sang del mateix tipus que el de la Llúcia per recuperar-se.

Com que la Llúcia era l'única persona a la ciutat amb aquest tipus de sang, hauria de fer contínues donacions durant un període de diverses setmanes. A més, l'estada a l'hospital podria fer que la Llúcia se sentira feble durant un temps, i això li podria comportar perdre el lloc en l'equip i portar retard pronunciat al col·legi.

Després de llegir la història de la donació de sang, indica a quin dels 5 nivells de raonament prosocial que es proposen en el PROM (hedonista, internalitzat, orientat a l'aprovació, estereotipat i orientat a les necessitats) correspondria cadascun dels supòsits següents:

1. Decideix donar sang perquè el seu entorn n'estiga orgullós.
2. Dóna sang perquè pensa que és el que ha de fer, perquè és responsabilitat de tota la societat ajudar qui ho necessita, i ella pensa que tots tenim dret a la vida.
3. Decideix no donar sang perquè no vol perdre el seu lloc a l'equip.
4. Sap que se sentirà una persona molt dolenta i dóna sang.
5. Decideix donar sang perquè posa per davant les necessitats de la xica malalta a les seues pròpies.

TEMA 8: Intervenció en el pensament sociomoral i en la conducta prosocial: desenvolupament, àmbits i optimització.

Sobre quines variables o conceptes podem treballar per promoure una ciutadania en el sentit complet de la paraula (que incloga empreses i institucions)?

TEMA 9: Reptes de la psicoeducació moral

És important una educació en el pensament moral i en conducta prosocial?

Es pot presuposar que, a mesura que avancem en edat, el desenvolupament moral, segons Kohlberg, augmenta. És a dir, una persona de mitjana edat estarà dins d'un estadi postconvencional i un adolescent, necessàriament, en un estadi convencional?